

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta ta' l-10 ta' Lulju, 2013

Citazzjoni Numru. 1163/2012

Tal-Franciz Construction Limited (C-8194)

-vs-

Michael Ciappara

Il-Qorti,

Rat ir-rikors ġuramentat ipprezentat fit-23 ta' Novembru 2012 li permezz tiegħu Bartolomeo Caruana għas-socjeta' attrici ppremetta:

Illi s-socjeta' rikorrenti li hija rappreżentata ġudizzjarjament minni, hija l-proprjetarja tal-fond li għandu in-numru tmenin (80) "Saint Andrew's House, Triq Monsinjur Luigi Caruana, Għargħur flimkien mal-artijiet adjaċenti u dan skond ma jirriżulta mill-kopja tal-kuntratt tal-akkwist tal-15 ta' Jannar 2004, kopja ta' liema qed tiġi hawn esebita u mmarkata bħala Dok 'A';

Illi fit-2 t'Ottubru 2012 huwa skopra li x-xatba li minnha tidhol għall-proprjeta' msemija kienet giet imbarrata b'mod li r-rikorrenti giet impeduta kompletament milli tgawdi l-istess proprjeta' tagħha u *inoltre* rrizulta li fl-istess proprjeta' kien tqegħdu *skip* u anke dgħajsa. B'dan giet mgħarrfa immedjatament l-għassa tal-pulizija fejn sar rapport;

Illi mill-indaġini li għamlet il-pulizija hija skopriet li l-persuna li kienet għamlet dan l-ispoll tal-proprjeta' tar-rikorrenti kien l-intimat Michael Ciappara u bagħtu għalih;

Illi dan l-aġir tal-intimat huwa spoll tad-drittijiet tar-rikorrenti li ma għadx għandha liberu aċċess u godiment tal-proprjeta' tagħha, liema spoll għie kommess matul dawn l-añħar xahrejn;

Jgħid għalhekk l-intimat għaliex din l-Qorti ma għandhiex:

(1) tiddikjara u tiddeċiedi illi l-intimat ikkommetta spoll fil-konfront tar-rikorrent u li dan għie kommess *entro* dawn l-añħar xahrejn;

(2) tikkundanna u tordna lill-intimat sabiex fi żmien qasir u perentorju li jiġi lillu prefiss minn din l-Qorti jerga' jqiegħed lir-rikorrenti fl-istat ewlieni ta' godiment tad-dritt ta' pussess u użu tal-imsemmija proprjeta', u ċjoe' li jiġi reintegrat fid-drittijiet tiegħu li minnhom għie spoljat mill-intimat u għaldaqstant ineñħi l-iskip, dgħajsa u kwalunkwe tiskir li huwa għamel fil-proprjeta' in kwistjoni;

(3) in difett li l-intimat jagħmel dan fiż-żmien lillu mogħti mill-Qorti, li r-rikorrenti jiġi awtorizzat li jagħmel l-istess xogħlijiet neċessarji u ordnati mill-Qorti huwa stess a spejjeż u riskju tal-intimat – kollox skond kif intqal fuq u għar-ragunijiet fuq imsemmija u dan *ai termini* tal-artikolu 791 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili;

B'riserva ta' kull azzjoni ohra spettanti lir-rikorrenti, inkluz dik għad-danni, u bl-ispejjeż kontra l-intimat li minn issa jibqa' ngunt għas-subizzjoni tiegħu.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat id-dikjarazzjoni mañlufa tas-soċjeta' attriċi u l-lista tax-xhieda.

Rat is-sentenza tagħha tal-31 ta' Mejju 2013 li permezz tagħha ġiet miċħuda t-talba tal-konvenut biex jikkontesta l-kawża u jippreżenta risposta ġuramentata;

Semgħet lill-avukat tal-attriċi;

Rat l-atti proċesswali u l-verbal tas-seduta tal-31 ta' Mejju 2013 fejn il-kawża tħalliet għas-sentenza finali;

Ikkunsidrat;

Illi kif jidher ċar mir-rikors promotur din hija kawża ta' spoll. Kif hu magħruf huma tlieta l-elementi rikjesti biex azzjoni ta' spoll tirnexxi, u ċjoe':

1. il-pussess;
2. l-azzjoni spoljattiva li tkun saret bil-moħbi jew kontra l-volonta' tal-attur, u
3. li l-azzjoni ssir fi żmien xahrejn minn meta jkun seħħ l-ispoll.

Illi fis-sentenza "**Delia vs Schembri**" (deċiża mill-Prim' Awla fl-4 ta' Frar 1958) ġie ritenut illi:

"L-azzjoni ta' spoll iservi biex tipproteġi l-pussess, ikun x'ikun ... li jiġi vjolentement jew okkultament meħuda mingħand il-possessur jew detentur, u ġie deċiż kemm-il darba li tapplika wkoll għat-tutela tal-kwazi pussess tad-drittijiet legali u hija inerenti għall-fatt ta' min b'awtorita' privata ... jagħmel għad-dannu ta' terza persuna att li għalkemm jista' jkollu dritt għalih ma jistax jeżercitah mingħajr intervent tal-Qorti."

Illi fi kliem **Pacifici Mazzoni** spoll vjolent huwa "*qualunque atto arbitrario che per forza privata si compia contro la volontarieta' dello spogliato*". (Vol III Sez. 52).

Illi fil-kawża **“Margherita Fenech vs Pawla Zammit”** deċiża fit-12 ta' April 1958 intqal illi:

“L-actio spolii hija radikata pjuttost fuq l-esiġenzi ta' utilita' soċjali milli fuq il-prinċipju assolut ta' ġustizzja hija eminentement intiża l-protezzjoni ta' kwalunkwe pussess u jiġi impedit liċ-ċittadin privat li jieħu l-liġi f'idejh; b' mod li l-fini tagħha huwa dak li jiġi restawrat l-istat tal-pussess li jkun ġie skonvolt jew turbat.”

Illi f'din il-kawża l-Qorti ma hemmx dubju li l-azzjoni attriċi għandha tirnexxi u l-kontenut tar-rikors ma ġiex kontestat u l-konvenut baqa' kontumaċji.

Illi t-tlett elementi kostituttivi tal-kawża ta' spoll ġew sodisfatti ampjament mill-provi u kif anke spjegat fir-rikors promotur. Jirriżulta wkoll li l-azzjoni saret *entro* x-xahrejn rikjesti mill-liġi.

DEĊIŻJONI

Għal dawn il-motivi l-Qorti tiddeċiedi din il-kawża billi tilqa' t-talbiet kollha attriċi, u tipprefiġġi terminu ta' xahar għall-fini tat-tieni talba; Qed jiġi nominat A.I.C. Valerio Schembri bħala espert tekniku sabiex f'kull każ jissorvelja x-xogħlijiet neċessarji.

Spejjeż a kariku tal-konvenut.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----